

Sygn. akt : VU 1930/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od określenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 października 2012 roku

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 1930/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2012r. znak: (...) – na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 205, poz. 1585 ze zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, iż M. P. ma zadłużenie z tytułu składek ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz należnych odsetek za zwłokę za okres od stycznia 2006r. do lutego 2008r. w kwocie 23 465, 47 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 ustawy systemowej płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Organ rentowy poinformował w tej decyzji ubezpieczonego, iż wszczął postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy wzywając jednocześnie ubezpieczonego do pisemnych wyjaśnień w sprawie nieopłacenia składek – pod rygorem określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dokumentów. Tego obowiązku ubezpieczony nie dopełnił. Wobec czego wydano sporną decyzję.

W uzasadnieniach powyższych decyzji organ rentowy podniósł, że – w wyniku analizy kont ubezpieczeniowych – Zakład ustalił, iż za okres od 01 stycznia 2006 r. do 29 lutego 2008r. wnioskodawca zgłosił siebie, jako ubezpieczonego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego oraz deklarował składki jedynie na to ubezpieczenie. Ponadto, organ rentowy wskazał, że zgodnie z decyzją organu rentowego z dnia 17 grudnia 2008r. (znak: (...), nr (...)), ubezpieczony nie podlegał w spornym okresie obowiązkowym

ubezpieceniom emerytalnemu i rentowym oraz zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy nakładczej na rzecz płatnika składek – R. P. (...) z/s w L.. Tym samym, odwołujący utracił tytuł do podlegania ubezpieczeniom społecznym inny aniżeli prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, co z kolei ma tą dalszą konsekwencję, że – stosownie do treści przepisów art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – powinien podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia tej działalności. Organ rentowy zaznaczył także, że wzmiankowana decyzja z dnia 17 grudnia 2008 r. została utrzymana w mocy wyrokami sądowymi i jest prawomocna. Pomimo tego, płatnik składek nie przekazał za siebie jako ubezpieczonego prawidłowych dokumentów związanych z ubezpieczeniami społecznymi, tj. zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą oraz deklaracji rozliczeniowych. Nie zadeklarował także składek na Fundusz Pracy. ZUS zasygnalizował również, że odwołujący nie zastosował się do ustaleń protokołu kontroli z dnia 28 listopada 2011 r.

Od powyższych decyzji odwołanie złożył M. P.. Domagał się w nim zmiany decyzji poprzez ustalenie, iż nie ma obowiązku uiszczenia wymienionych w decyzji składek i odsetek. Kwestionował twierdzenia ZUS, iż powinien uiścić składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za okres wskazany w decyzji, w którym to prowadził działalność gospodarczą. Wskazywał, iż w okresie ujętym w decyzji działał zgodnie z obowiązującym prawem, które umożliwiała mu wybór tytułu ubezpieczenia bowiem będąc przedsiębiorcą wykonywał równoległe prace nakładczą. Ta okoliczność zaś jego zdaniem umożliwiała mu wybór korzystniejszego ubezpieczenia z tytułu pracy nakładczej. Dodatkowo zarzucał, iż, iż nieprawidłowo określono termin wymagalności należności z tytułu składek a w konsekwencji wysokość naliczonych odsetek związanych z tym zadłużeniem. Wskazywał, iż był prawidłowo zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jako nakładca. W związku z czym późniejsze zakwestionowanie tego tytułu do ubezpieczenia społecznego nie mogło powodować dla niego negatywnych skutków w tym również co do odsetek za zwłokę w zapłacie składek na ubezpieczenie społeczne w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podał, że wbrew twierdzeniom odwołującego się, w okresie wskazanym w skarżonej decyzji M. P. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywanej pracy nakładczej na rzecz płatnika składek (...) R. P.. Na mocy decyzji z dnia 17 grudnia 2008r. (znak: (...)) organ rentowy wyłączył wnioskodawcę z ubezpieczeń społecznych z wymienionego tytułu. Decyzja ta była zaskarżona do Sądu Okręgowego w Legnicy, który wyrokiem z dnia 19 listopada 2009r. sygn. akt V U 473/09 oddalił odwołanie wnioskodawcy. Zaś apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 16 czerwca 2010r. sygn. akt III AUa 126/10. Ponadto wskazał, tak jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji, iż ubezpieczony był zawiadomiony o wszczęciu postępowania w sprawie określenia zaległości z tytułu składek i wezwany do złożenia w terminie 7 dni do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem określenia wysokości tych należności z urzędu w oparciu o dotychczas zgromadzone w sprawie dokumenty. Wnioskodawca nie skorzystał z tej możliwości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie objętym skarżoną decyzją tj. stycznia 2006r. do lutego 2008 M. P. prowadził działalność gospodarczą. Jednocześnie w tym samym okresie miał zawartą umowę o pracę nakładczą z firmą (...) R. P.. Na tej podstawie był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jako osoba wykonująca pracę nakładczą. Zaś pracodawca opłacał z tego tytułu należne składki.

M. P. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w tym samym okresie opłacał jedynie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Decyzją organu rentowego z dnia 17 grudnia 2008r. (znak: (...), nr (...)), znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że wnioskodawca M. P. jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek (...) R. P. z siedzibą w L. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym w okresie od 01 stycznia 2006r. do lutego 2008r. Organ rentowy uznał, iż umowa o pracę nakładczą, zawarta pomiędzy wnioskodawcą a płatnikiem składek, została zawarta w celu obejścia przepisów ustawy systemowej i jest sprzeczna z zasadami współzycia

społecznego, w związku z czym, nie wywołuje skutku prawnego w postaci tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Odwołanie ubezpieczonego od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 19 listopada 2009r. sygn. akt VU 473/09. Zaś Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, wyrokiem z dnia 16 czerwca 2010r. sygn. akt III AUa 126/10 apelację wnioskodawcy w tej sprawie oddalił.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), osoby fizyczne, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, na swój wniosek.

Wnioskodawca w odwołaniu podnosił m.in., że zaskarżona decyzja została wydana bez rozstrzygnięcia co do prawa wyboru tytułu ubezpieczenia społecznego. Zdaniem skarżącego, art. 18 ust. 1 ustawy systemowej uzależnił prawo wyboru od spełnienia przesłanki zawartej o pracę nakładczą, nabył prawo do wyboru tytułu ubezpieczenia.

W odniesieniu do powyższego, wskazać należy, iż wbrew argumentacji skarżącego, sam fakt osiągnięcia przez niego przychodu z tytułu wykonywania pracy nakładczej, nie uprawnia go do wyboru tytułu ubezpieczenia. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 2 ustawy systemowej, osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 (praca nakładcza), 4-6 (m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność) jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń.

Jak wynika z bezspornego materiału dowodowego, prawomocną decyzją z 17 grudnia 2008r. ZUS stwierdził, że ubezpieczony M. P., jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek (...) R. P. z siedzibą w L. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym w okresie od 01 stycznia 2006r. do 29 lutego 2008r.

M. P. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, zgłosił się jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Skoro zatem sam wnioskodawca zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba prowadząca taką działalność i jednocześnie, z mocy prawomocnej decyzji ZUS z dnia 17 grudnia 2008r., nie podlegał ubezpieczeniom społecznym jako nakładca i nie posiadał żadnego innego tytułu do ubezpieczenia społecznego, to w okresie objętym sporem – zgodnie z powołanymi wyżej przepisami ustawy systemowej - z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, powinien być objęty obowiązkowo nie tylko ubezpieczeniem zdrowotnym, lecz także ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowymi i wypadkowym).

Wbrew stanowisku skarżącego, przepis art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, nie przewiduje uprawnienia do wyboru tytułu ubezpieczenia po spełnieniu przesłanki w tym przepisie przewidzianej. Przepis ten określa jedynie co stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla wskazanych w tym przepisie grup ubezpieczonych, w tym nakładców. Nie daje natomiast prawa do wyboru tytułu ubezpieczenia. Uprawnienie takie określa bowiem powołany wyżej art. 9 ust. 2 ustawy systemowej.

Z tych względów prawidłowe było ustalenie przez organ rentowy wysokości należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy wnioskodawcy jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w oparciu o zgromadzone w tej sprawie dokumenty.

Zupełnie bezpodstawne są dywagacje ubezpieczonego o możliwości wyboru przez niego tytułu ubezpieczenia. Wobec uznania za nieważną umowę o pracę nakładczą – nie wywołuje ona żadnych skutków w jakiegokolwiek dziedzinie w tym również w zakresie ubezpieczeń społecznych. Przy czym należy wskazać, iż ta nieważność obejmuje cały okres na jaki była zawarta. Stąd oczywistym jest, że od stycznia 2006r. do lutego 2008r. wnioskodawca ma wyłącznie jeden tytuł do ubezpieczenia społecznego i jest nim prowadzenie działalności gospodarczej. Winien więc zgodnie ze wskazanymi w decyzji przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uiścić należne składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy. Zaś w zwłocie z ich płatnością pozostaje nie od momentu prawomocnego zakwestionowania jako tytułu jego ubezpieczenia umowy o pracę nakładczą ale od momentu powstania tytułu do ubezpieczenia społecznego związanego z prowadzona działalnością gospodarczą, odpowiednio za każdy miesiąc podlegania takiemu ubezpieczeniu.

W odniesieniu do poruszonej w odwołaniu kwestii, dotyczącej składek opłaconych z tytułu wykonywania pracy nakładczej, należy wskazać, iż w takiej sytuacji istnieje możliwość zastosowania przez organ rentowy przepisu art. 24 ust. 6a ustawy systemowej, który stanowi, iż nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek.

Mając zatem na uwadze przedstawione okoliczności na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego – sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego M. P..